

LT

LT

LT



EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.3.21
KOM(2011) 148 galutinis

2008/0062 (COD)

**KOMISIJOS PRANEŠIMAS
EUROPOS PARLAMENTUI**

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos
direktyvos dėl sklandesnio tarpvalstybinio kelių eismo saugumo užtikrinimo pasiūlymo**

**KOMISIJOS PRANEŠIMAS
EUROPOS PARLAMENTUI**

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos
direktyvos dėl sklandesnio tarpvalstybinio kelių eismo saugumo užtikrinimo pasiūlymo**

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymo pateikimo Europos Parlamentui ir Tarybai data COM(2008) 151 galutinis – 2008/0062 (COD)	2008 3 19
Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės data	2008 9 17
Per pirmąjį svarstymą priimtos Europos Parlamento nuomonės data	2008 12 17
Tarybos pozicijos priėmimo data	2011 3 17

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

Komisijos pasiūlymo tikslas – padidinti kelių eismo saugumą kuriant informacijos apie didžiausius kelių eismo saugumo pažeidimus mainų tarp valstybės, kurioje padarytas pažeidimas, ir valstybės, kurioje užregistruota transporto priemonė, sistemą. Taikant tą sistemą bus galima nustatyti transporto priemonės savininką, padariusį pažeidimą ne toje pačioje valstybėje narėje, kurioje registruota jo transporto priemonė. Tuomet valstybė narė, kurioje padarytas pažeidimas, galėtų jį bausti ir taikyti jam sankcijas.

Pasiūlyme aptariami pažeidimai: leidžiamo greičio viršijimas, važiavimas neprisigėsus saugos diržu, važiavimas degant raudonam šviesoforo signalui ir vairavimas apsvaigus nuo alkoholio. Dėl šių kelių eismo taisyklių pažeidimų keliuose sukelia daugiausia avarių ir žūsta daugiausia žmonių.

Pasiūlyme taip pat apibrėžiama mainų tvarka (duomenys, atsakingos institucijos ir tinklas) ir pateikiamas pranešimo laiško, kuris bus siunčiamas registracijos liudijimo turėtojui, pavyzdys. Komisijos pasiūlyme numatomas ES tinklo tokios informacijos mainams užtikrinti kūrimas, įskaitant atitinkamas sąsajas su dabartinėmis sistemomis ir (arba) tinklais.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

3.1 Bendros pastabos dėl Tarybos pozicijos

Kalbant apie Tarybos pozicijos turinį, apskritai tekstas palengvins tarpvalstybinį keitimąsi informacija apie su saugumu susijusius kelių eismo taisyklių pažeidimus ir gali atitikti pagrindinius Komisijos tikslus, susijusius su visų ES eismo dalyvių aukšto lygio apsaugos užtikrinimu. Priimtu tekstu padedama įgyvendinti Komisijos patvirtintas naujas 2011–2020 m. kelių eismo saugos politikos kryptis visų pirma atsižvelgiant į strateginį tikslą – užtikrinti didesnę kelių eismo taisyklių laikymąsi. Skatinant visus vairuotojus laikytis kelių eismo taisyklių, tikimasi didelio atgrasomojo poveikio.

Komisijos pasiūlymu visų pirma siekta užtikrinti informacijos mainus, kad būtų galima nustatyti transporto priemonės savininką, padariusį pažeidimą ne toje pačioje valstybėje narėje, kurioje registruota jo transporto priemonė. Šis tikslas iš esmės pasiektas per pirmąją svarstymą priimtoje Tarybose pozicijoje, nors iš pradžių Komisija siūlė, kad informacijos mainai būtų grindžiami ES tinklo kūrimu taikant direktyvą, o Tarybos pozicijoje tai nenumatyta.

Antras pagrindinis Komisijos pasiūlymo tikslas yra susijęs su veiksmais, kurių turi būti imamasi nustačius pažeidėją, kai turima informacija. Per pirmąją svarstymą priimtoje Tarybos pozicijoje šis tikslas tik iš dalies pasiektas, ir Komisija mano, kad šiuo aspektu teisės akto tekstą dar galima tobulinti, remiantis atitinkamais pakeitimais, Europos Parlamento padarytais pirmojo svarstymo metu.

Dėl teisinio pagrindo pasirinkimo Komisija laikėsi nuomonės, kad teisiniu ir instituciniu požiūriu policijos bendradarbiavimas (SESV 87 straipsnio 2 dalis) nėra tinkamas šios direktyvos teisinis pagrindas. Atsižvelgdama į tai, Komisija į Tarybos protokolą įtraukė pareiškimą, pasilikdama teisę naudotis visomis turimomis teisinėmis priemonėmis (žr. 4 dalį). Komisija taip pat pažymėjo, kad dėl policijos bendradarbiavimo kaip teisinio pagrindo Taryba pritarė vienbalsiai.

3.2 Išsamios Komisijos pastabos

3.2.1 Tarybos pozicijos turinys

Taryba nutarė išplėsti Direktyvoje aptariamų pažeidimų sąrašą. Be keturių pažeidimų, dėl kurių žūsta daugiausia žmonių (leidžiamo greičio viršijimas, važiavimas neprisigėsus saugos diržu, važiavimas degant raudonam šviesoforo signalui ir vairavimas apsvaigus nuo alkoholio), dabar į sąrašą įtraukti kiti pažeidimai, kaip antai vairavimas apsvaigus nuo narkotinių medžiagų. Komisija teigiamai vertina priemonės taikymo srities išplėtimą.

Kalbant apie informacijos mainų mechanizmą ir naudotiną tinklą, Tarybos pozicijoje išlikęs požiūris grindžiamas esamomis policijos bendradarbiavimo srities priemonėmis. Visų pirma jis grindžiamas esamais transporto priemonių registracijos duomenų mainais pagal Priumo sprendimus dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo kovojant su terorizmu ir tarpvalstybinio

nusikalstamumu¹. Taryba pasiūlė, kad valstybė narė, kurioje transporto priemonė registruota, leistų valstybei narei, kurioje padarytas pažeidimas, naudotis nacionaline transporto priemonių registracijos duomenų baze siekiant gauti duomenis, susijusius su transporto priemonėmis ir jų savininkais. Dėl šių informacijos mainų Taryba savo pozicijoje nusprendė Komisijos iš pradžių pasiūlytą ES elektroninį tinklą pakeisti galimybe tiesiogiai naudotis jau egzistuojančiomis sistemomis, sukurtomis pagal Priumo sprendimus.

Nors Komisija, nenukrypdama nuo savo pasiūlymo, pareiškė teikianti pirmenybę ES elektroninio tinklo kūrimui, vis dėlto šiuo klausimu ji parodė tam tikrą lankstumą ir sutiko, kad informacijos mainai būtų vykdomi kiek įmanoma naudojantis esamomis sistemomis, pvz., EUCARIS. Iš tiesų Komisija mano, kad Tarybos požiūris į informacijos mainus daugiausia turi poveikio techniniams informacijos mainų sprendimams, o pagrindinis direktyvos tikslas dėl to iš esmės nesusiaurinamas.

Galiausiai iš pradžių Komisijos pasiūlytas pranešimo laiškas (angl. *notification letter*) Tarybos pozicijoje pakeistas informaciniu laišku (angl. *information letter*, 4a straipsnis), kuris siunčiamas pažeidėjui, kai valstybė narė, kurioje padarytas pažeidimas, nusprendžia taikyti sankcijas dėl to pažeidimo. Direktyvos priede pateikto laiško šablono valstybės narės neprivalės naudoti. Komisija gali sutikti su Tarybos požiūriu, su sąlyga, kad valstybės narės informuos pažeidėją, priėmus sprendimą taikyti sankcijas dėl su saugumo susijusio kelių eismo taisyklių pažeidimo.

Kalbant apie duomenų apsaugos aspektus, Komisija gali sutikti, kad Sprendimas 2008/977/TVR būtų taikomas keičiantis su nusikalstama veika susijusiais duomenimis, bet primygtinai reikalauja, kad dėl duomenų, susijusių su administraciniais pažeidimais, mainų būtų pateikta nuoroda į Direktyvą 95/46/EB.

Galiausiai reikia pabrėžti, kad nors Komisija sutiko su dauguma Europos Parlamento pirmojo svarstymo metu padarytų pakeitimų, nes jais pagerinamas pirminis Komisijos pasiūlymas, Taryba į savo poziciją neįtraukė nė vieno iš šių pakeitimų.

3.2.2 Teisinis pagrindas

Komisija norėtų atkreipti Europos Parlamento dėmesį į teisinio pagrindo keitimą – taip nusprendė Taryba, o Komisija dėl to paskelbė pareiškimą (žr. Komisijos pareiškimą, pateiktą 4 dalyje), kadangi taip sukuriamas sudėtingas precedentas.

Pirmiausia siūloma direktyva siekiama aiškaus tikslo – kelių eismo saugumo, todėl ji patenka SESV 91 straipsnio taikymo sritį. Siūloma direktyva taip pat neturi poveikio atitinkamų pažeidimų nacionalinei klasifikacijai.

Be to, pagal 87 straipsnio 2 dalį trim valstybėms narėms taikoma nukrypti leidžianti tvarka policijos bendradarbiavimo srityje (pasirinkimas dalyvauti – JK ir IE ir pasirinkimas

¹ 2008 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimas 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo, visų pirma kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu srityje ir 2008 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimas 2008/616/TVR dėl Sprendimo 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo, visų pirma kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu srityje, įgyvendinimo.

nedalyvauti – DK atitinkamai pagal SESV 21 ir 22 protokolus), o tai reiškia, kad trim valstybėms narėms siūloma direktyva galėtų būti netaikoma.

Be to, Komisija mano, kad 87 straipsnio 2 dalis gali būti taikoma tik nusikalstamo pobūdžio kelių eismo taisyklių pažeidimams.

4. IŠVADOS IR BENDROS PASTABOS

Nors Komisija mano, kad keletas Tarybos pozicijos aspektų atitinka pagrindinius jos pirminio pasiūlymo tikslus, kaip paaiškinta pirmiau (žr. visų pirma 3.2.1 dalį), dėl teisinio pagrindo pakeitimo Komisija skelbia tokį pareiškimą:

„Komisija pažymi, kad Taryba vieningai pritaria pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinio pasiūlymo projektui, ir tam, kad Komisijos pasiūlytas teisinis pagrindas – SESV 91 straipsnio 1 dalies c punktas – būtų pakeistas SESV 87 straipsnio 2 dalimi. Nors Komisija laikosi tos pačios nuomonės kaip ir Taryba, kad svarbu siekti pasiūlytos direktyvos, susijusios su kelių eismo saugos gerinimu, tikslų, vis dėlto ji mano, kad teisiniu ir instituciniu požiūriu SESV 87 straipsnio 2 dalis nėra tinkamas teisinis pagrindas, ir todėl pasilieka teisę naudotis visomis turimomis teisinėmis priemonėmis.“

Antrojo svarstymo metu reikėtų išnagrinėti galimus kompromisus siekiant rasti tinkamus sprendimus, leidžiančius aprėpti ir administracinius pažeidimus, ir nusikalstamą veiką.